MUHTASARI WA UTENDAJI
Mradi huu unaitwa:
"TAARIFA YA ATHARI KWA MAZINGIRA (EIS) KUHUSU UANZISHWAJI WA KIWANDA CHA KUSINDIKA MAHINDI KITAKACHOJENGWA KATIKA KIPANDE CHA ARDHI NAMBA 6, BLOKI A, KIJIJI CHA KWA SADALA, KATA YA MASAMA KUSINI, HALMASHAURI YA WILAYA YA HAI, MKOA WA KILIMANJARO."

Mmiliki wa mradi:
GASPER REUBEN ULOMI
S.L.P 22
HAI – KILIMANJARO

Utafiti wa Tathmini ya Athari kwa Mazingira (EIA) umefanywa na:
Resources Insight Consultancy (Kampuni ya Wataalamu wa EIA & EA)
Usajili Na: NEMC/EIA-00116 & EA-1111
Jengo la Ngorongoro, Ghorofa ya Tatu
S.L.P. 1699 Arusha – Tanzania
Mwasiliani: Gilbert Meleck, Simu: 0718 745 048
Barua pepe: resourcesinsight@gmail.com

Historia ya Mradi na Sababu za Kuuanzisha

Serikali ya Tanzania inatambua kwamba viwanda ni kichocheo kikuu cha kuleta mageuzi ya kiuchumi, ukuaji endelevu na kupunguza umasikini. Kupitia **Sera ya Maendeleo ya Viwanda Endelevu (SIDP) ya mwaka 1996**, serikali iliazimia kuacha kuwekeza moja kwa moja kwenye shughuli za uzalishaji na kuacha jukumu hilo kwa sekta binafsi. Lengo kuu ni kuifanya Tanzania kuwa nchi ya viwanda ifikapo mwaka 2025, ambapo sekta ya viwanda inapaswa kuchangia angalau asilimia 40 ya Pato la Taifa.

Sekta ya viwanda nchini Tanzania kwa sasa huchangia takriban asilimia 25 ya Pato la Taifa (GDP), ikiwa na ukuaji wa wastani wa asilimia 8 kwa miaka 5 iliyopita. Viwanda vinajumuisha uzalishaji (53%), uchakataji (43%), na uunganishaji wa bidhaa (4%).

Gasper Reuben Ulomi anapanga kujenga ghala kwa ajili ya kiwanda cha kusindika unga wa mahindi ambacho kitauza unga huo kwenye soko la ndani, kwenye zabuni za serikali na taasisi mbalimbali. Eneo la mradi ni **Kipande cha Ardhi Na. 6, Blok A, Kijiji cha Kwa Sadala, Kata ya Masama Kusini, Wilaya ya Hai, Mkoa wa Kilimanjaro.**

Kwa sasa, **Ulomi** anaendesha biashara ya Agrovet mjini Bomang'ombe akiwa na TIN Na. 105-348-045 tangu 16 Februari 2007. Pia ana hati miliki ya kumiliki ardhi Na. 43966 kwa muda wa miaka 33 kuanzia tarehe 1 Aprili.

Mradi huu utasindika takriban tani 100 za mahindi kwa siku. Mahindi yatatoka kwa wakulima wadogo, vikundi vya wakulima na vyama vya wakulima kutoka maeneo mbalimbali ya Tanzania hasa ukanda wa SAGCOT (Kilimanjaro, Dodoma, Tanga na Iringa).

Sera, Sheria na Miongozo Muhimu kwa Mradi

Mradi unazingatia sera zifuatazo:

- Sera ya Taifa ya Mazingira (2021)
- Sera ya Nishati (2003)
- Sera ya Ardhi (1995)
- Sera ya Afya (2003 na 1990)
- Sera ya Uwekezaji (1996)
- Sera ya Ajira (1997 na 1998)
- Sera ya Makazi ya Binadamu (2000)
- Sera ya Viwanda Endelevu (1996 – 2020)
- Sera ya Biashara (2011)
- Sera ya Taifa ya Ukimwi (2001)
- Sera ya Mawasiliano (2003)
- Mkakati wa Kupunguza Umasikini (NSGRP)
- Dira ya Maendeleo Tanzania 2025

Sheria kuu ni pamoja na:

- Sheria ya Usimamizi wa Mazingira Sura 191
- Kanuni za EIA & EA za mwaka 2005
- Sheria ya Ardhi Na. 4 ya 1999
- Sheria ya Afya ya Jamii (2008)
- Sheria ya Usalama Kazini (2003)
- Sheria ya Maji (2009)
- Sheria ya Fidia kwa Wafanyakazi (2008)
- Sheria ya Ajira na Mahusiano Kazini (2004)
- Sheria ya Viwango (2009)

- Sheria ya Tume ya Maji na Nishati (EWURA)

Taarifa ya Mazingira ya Awali (Baseline Information)

- **Idadi ya watu:** Wilaya ya Hai ina watu 240,999 (wanaume 117,223 na wanawake 123,776).
- **Barabara:** Mradi unapatikana umbali wa KM 2 kutoka barabara ya Arusha – Himo.
- **Umeme:** Umeme utatoka TANESCO, huku jenereta zikitumika kama mbadala.
- **Mawasiliano:** Mitandao ya simu ni pamoja na Vodacom, Airtel, Halotel, Tigo na TTCL.
- **Afya:** Vituo vya afya vilivyo karibu ni Masama, Lyamungo, Kware na Kwa Sadala Cogi.
- **Elimu:** Kuna shule za msingi na sekondari karibu na eneo la mradi.

Shughuli za Kiuchumi

Wilaya ya Hai inajihusisha na kilimo, ufugaji, biashara ndogondogo, uchimbaji, na usindikaji wa mazao ya kilimo kama mahindi.

Wadau na Ushiriki Wao Katika EIA

- Halmashauri ya Wilaya ya Hai
- Ofisi ya TBS
- OSHA
- Ofisi ya Moto ya Mkoa
- Ofisi ya Kata – Masama Kusini
- Wananchi wa Kijiji cha Kwa Sadala

Matokeo ya Ushauriano wa Umma
Wadau wengi waliunga mkono mradi kwa sababu ya fursa za ajira na maendeleo. Hata hivyo, walitaja hofu juu ya moto, uchafuzi wa mazingira, na uzalishaji wa taka.

Athari Muhimu Zinazotarajiwa

Chanya:

- Ajira
- Uboreshaji wa miundombinu
- Ukuaji wa uchumi wa watu na eneo
- Kuongezeka kwa shughuli za biashara
- Mapato kwa serikali kupitia kodi

Hasi:

- Taka ngumu kutoka vifaa vya ujenzi
- Mchafu wa mafuta kutoka jenereta
- Kelele (kutoka jenereta)
- Ajali kazini
- Moto wa ghafla
- Maambukizi ya UKIMWI
- Vumbi wakati wa uendeshaji (kiwango kidogo)

Hatua za Kupunguza Athari

- Udhibiti wa ajali wakati wa ujenzi
- Usimamizi wa taka (kuzikusanya na kuzitupa kihalali)
- Kudhibiti kelele kwa kufunga vifaa vinavyozuia sauti
- Udhibiti wa mafuta na kemikali
- Kuimarisha usalama kazini
- Kufanya ukaguzi wa mara kwa mara wa mazingira na usalama

Tathmini ya Gharama na Faida (Cost Benefit Analysis)

Faida: Ajira, mapato kwa serikali, ukuaji wa biashara ndogondogo, na uboreshaji wa huduma na miundombinu.
Gharama: Gharama za ujenzi, vifaa, usalama, kelele na athari nyingine zinazowezekana.

Kufunga Mradi (Decommissioning)

Mchakato huu unahusisha kuvunja miundombinu na kusafisha eneo kwa kuzingatia usalama wa mazingira na afya ya jamii. Mpango umeandaliwa kuhakikisha kuwa shughuli za ufutaji wa mradi haziathiri mazingira wala maisha ya binadamu.

Muda wa mradi: Miaka 33